ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2022/1842

z 20. septembra 2022

o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v ministerskej rade Energetického spoločenstva, pokiaľ ide o začlenenie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032 o uskladňovaní plynu do *acquis* Energetického spoločenstva

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na rozhodnutie Rady 2006/500/ES z 29. mája 2006 o uzavretí Zmluvy o Energetickom spoločenstve Európskym spoločenstvom ([1]),

so zreteľom na Zmluvu o Energetickom spoločenstve, a najmä na jej články 79, 24 a 25,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Európska únia je zmluvnou stranou Zmluvy o Energetickom spoločenstve.

(2) Únia rozhodnutím 2006/500/ES uzavrela Zmluvu o Energetickom spoločenstve, ktorá nadobudla platnosť 1. júla 2006.

(3) Jednou z hlavných úloh Energetického spoločenstva je organizovať vzťahy medzi zmluvnými stranami Zmluvy o Energetickom spoločenstve a vytvoriť právny a hospodársky rámec vo vzťahu k odvetviam elektrickej energie a plynu ako sa vymedzuje v Zmluve o Energetickom spoločenstve.

(4) Vzhľadom na význam uskladňovania plynu pri zaisťovaní bezpečnosti dodávok plynu a v súvislosti s útočnou vojnou Ruska voči Ukrajine Únia urýchlene prijala nariadenie o uskladňovaní plynu, konkrétne nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032 ([2]). Uvedené nariadenie by sa malo bezodkladne začleniť do *acquis* Energetického spoločenstva.

(5) Podľa hlavy II Zmluvy o Energetickom spoločenstve má Komisia právomoc navrhovať opatrenia týkajúce sa rozširovania *acquis* Energetického spoločenstva.

(6) Začlenenie nariadenia (EÚ) 2022/1032 do *acquis* Energetického spoločenstva prispieva k cieľom Energetického spoločenstva a bude prínosom pre zmluvné strany Zmluvy o Energetickom spoločenstve, pokiaľ ide o bezpečnosť dodávok energie.

(7) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať v ministerskej rade Energetického spoločenstva (ďalej len „ministerská rada“), pokiaľ ide o začlenenie nariadenia (EÚ) 2022/1032 do *acquis* Energetického spoločenstva.

(8) Pozícia Únie v ministerskej rade by preto mala byť založená na pripojenom návrhu rozhodnutia.

(9) Z dôvodu naliehavosti situácie, pokiaľ ide o uskladňovanie plynu, je nevyhnutné prijať toto rozhodnutie bezodkladne,

([1]) Ú. v. EÚ L 198, 20.7.2006, s. 15.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032 z 29. júna 2022, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokiaľ ide o uskladňovanie plynu (Ú. v. EÚ L 173, 30.6.2022, s. 17).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať v ministerskej rade Energetického spoločenstva (ďalej len „ministerská rada“), je schváliť návrh rozhodnutia ministerskej rady pripojený k tomuto rozhodnutiu.

2. Menšie zmeny môže odsúhlasiť Komisia na základe pripomienok zmluvných strán Zmluvy o Energetickom spoločenstve pred postupom prijímania rozhodnutia ministerskej rady alebo počas neho, a to bez ďalšieho rozhodnutia Rady.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 20. septembra 2022

Za Radu
predseda
M. BEK

NÁVRH

ROZHODNUTIE MINISTERSKEJ RADY ENERGETICKÉHO SPOLOČENSTVA 2022/.../MC-EnC

z ...,

ktorým sa upravuje a vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2017/1938, v znení upravenom a prijatom v Energetickom spoločenstve rozhodnutím ministerskej rady 2021/15/MC-EnC, a nariadenie (ES) č. 715/2009, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2011/02/MC-EnC, pokiaľ ide o uskladňovanie plynu

MINISTERSKÁ RADA ENERGETICKÉHO SPOLOČENSTVA,

so zreteľom na Zmluvu o Energetickom spoločenstve, a najmä na jej články 79, 24 a 25,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Záväzky zmluvných strán podľa článku 11 Zmluvy o Energetickom spoločenstve (ďalej len „zmluva“) by sa mali zosúladiť s vývojom práva Európskej únie, pri zohľadnení vlastného inštitucionálneho rámca Energetického spoločenstva a osobitnej situácie každej zo zmluvných strán.

(2) Vzhľadom na význam uskladňovania plynu pri zabezpečovaní bezpečnosti dodávok plynu a v súvislosti s útočnou vojnou Ruska voči Ukrajine navrhla Komisia v marci 2022 naliehavé nariadenie o uskladňovaní plynu s cieľom zabezpečiť pripravenosť Európskej únie na riziko prerušenia dodávok plynu počas najbližšej zimy.

(3) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032 z 29. júna 2022, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokiaľ ide o uskladňovanie plynu, bolo prijaté naliehavým postupom a nadobudlo účinnosť 1. júla 2022.

(4) V súlade s odôvodnením 35 nariadenia (EÚ) 2022/1032 by sa uvedené nariadenie malo čo najskôr začleniť do *acquis* Energetického spoločenstva v súlade so zmluvou.

(5) Príloha I k zmluve by sa preto mala zmeniť tak, aby zohľadňovala zmeny uskutočnené v *acquis communautaire* v oblasti energetiky. Je takisto potrebné upraviť nariadenie (EÚ) 2022/1032 vo vzťahu k zmluve a prijať opatrenia potrebné na jeho vykonávanie zmluvnými stranami.

(6) Stála skupina na vysokej úrovni uvítala návrh začleniť nariadenie (EÚ) 2022/1032 do *acquis* Energetického spoločenstva na svojom zasadnutí 7. júla 2022,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Zmeny zmluvy

V prílohe I v „Zozname aktov zahrnutých v ‚*acquis communautaire* týkajúcom sa energetiky‘ “ sa bod 6 nahrádza takto:

„6. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2021/15/MC-EnC z 30. novembra 2021 a v znení upravenom rozhodnutím ministerskej rady 2022/.../MC-EnC z ..., a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1775/2005, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2011/02/MC-EnC zo 6. októbra 2011 a v znení upravenom rozhodnutím stálej skupiny na vysokej úrovni č. 2018/01/PHLG-EnC z 12. januára 2018 a rozhodnutím ministerskej rady 2022/.../MC-EnC z ...“.

Článok 2

Lehoty na transpozíciu a vykonávanie

1. Každá zmluvná strana uvedie do účinnosti zákony, právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s nariadeniami (EÚ) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, v znení upravenom týmto rozhodnutím, do 1. októbra 2022.

2. Po uskutočnení transpozície o tom zmluvné strany bezodkladne informujú sekretariát Energetického spoločenstva a poskytnú mu znenie ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tohto rozhodnutia.

Článok 3

Osobitné úpravy nariadenia (EÚ) 2017/1938 v znení prijatom v Energetickom spoločenstve

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2021/15/MC-EnC z 30. novembra 2021, sa upravuje takto:

1. V článku 2 sa dopĺňajú tieto body:

„28. „trajektória plnenia“ je viacero priebežných cieľov pre podzemné zásobníky plynu každej zmluvnej strany uvedených v prílohe Ia na rok 2022 a na nasledujúce roky, stanovených v súlade s článkom 6a;

29. „cieľ naplnenia“ je záväzný cieľ pre úroveň naplnenia súhrnnej kapacity podzemných zásobníkov plynu;

30. „strategické zásoby“ sú podzemné uskladňovanie alebo časť podzemného uskladňovania neskvapalneného zemného plynu, ktoré nakúpili, uskladňujú a s ktorými hospodária prevádzkovatelia prepravných sietí, subjekt určený zmluvnými stranami alebo podnik, a ktoré môžu byť uvoľnené len po predchádzajúcom oznámení alebo povolení orgánu verejnej moci a ktoré sa vo všeobecnosti uvoľňujú v prípade:

a) významného nedostatku dodávok;

b) prerušenia dodávok alebo

c) vyhlásenia stavu núdze uvedeného v článku 11 ods. 1 písm. c);

31. „vyvažovacie zásoby“ je neskvapalnený zemný plyn, ktorý:

a) nakúpili, s ktorým hospodária a ktorý uskladňujú v podzemí prevádzkovatelia prepravných sietí alebo subjekt určený zmluvnou stranou výlučne na účely vykonávania funkcií prevádzkovateľov prepravných sietí a na účely bezpečnosti dodávok plynu; a

b) sa distribuuje, len ak je to potrebné na zachovanie prevádzky siete v rámci bezpečných a spoľahlivých podmienok v súlade s článkom 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2011/02/MC-EnC, a s článkami 8 a 9 nariadenia Komisie (EÚ) č. 312/2014, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím stálej skupiny na vysokej úrovni 2019/01/PHLG-EnC;

32. „podzemný zásobník plynu“ je zásobník vymedzený v článku 2 bode 9 smernice 2009/73/ES, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2011/02/MC-EnC, ktorý sa používa na uskladňovanie zemného plynu vrátane vyvažovacích zásob a je pripojený k prepravnej alebo distribučnej sieti, s výnimkou nadzemných guľových alebo potrubných zásobníkov.“

2. Vkladajú sa tieto články:

„*Článok 6a*

Ciele naplnenia a trajektórie plnenia

1. S výhradou odsekov 2 až 5 zmluvné strany musia spĺňať ciele naplnenia súhrnne pre kapacitu všetkých podzemných zásobníkov plynu nachádzajúcich sa na ich území a priamo prepojených s trhovou oblasťou na ich území do 1. novembra každého roka:

a) na rok 2022: 80 %;

b) od roku 2023: 90 %.

Na účely splnenia tohto odseku zmluvné strany zohľadnia cieľ zaistiť bezpečnosť dodávok plynu v súlade s článkom 1.

2. Bez ohľadu na odsek 1 a bez toho, aby boli dotknuté povinnosti iných zmluvných strán napĺňať dotknuté podzemné zásobníky plynu, je cieľ naplnenia pre každú zmluvnú stranu, na území ktorej sa zásobníky nachádzajú, znížený na objem zodpovedajúci 35 % priemernej ročnej spotreby plynu za predchádzajúcich päť rokov pre danú zmluvnú stranu.

3. Bez ohľadu na odsek 1 a bez toho, aby boli dotknuté povinnosti iných zmluvných strán napĺňať dotknuté podzemné zásobníky plynu, sa cieľ naplnenia pre každú zmluvnú stranu, na území ktorej sa podzemné zásobníky plynu nachádzajú, zníži o objem, ktorý bol dodaný do členských štátov EÚ a tretích krajín počas referenčného obdobia 2016 až 2021, ak priemerný dodaný objem predstavoval viac než 15 TWh ročne počas obdobia ťažby uskladneného plynu (október – apríl).

4. <….>

5. Zmluvné strany môžu čiastočne splniť cieľ naplnenia započítaním fyzicky uskladneného a dostupného LNG v zariadeniach LNG, ak sú splnené obe tieto podmienky:

a) súčasťou plynárenskej siete je významná kapacita zásob LNG, ktorá ročne predstavuje viac ako 4 % priemernej vnútroštátnej spotreby za predchádzajúcich päť rokov;

b) zmluvná strana uložila dodávateľom plynu povinnosť uskladňovať minimálne objemy plynu v podzemných zásobníkoch plynu a/alebo zariadeniach LNG v súlade s článkom 6b ods. 1 písm. a).

6. Zmluvné strany prijmú opatrenia potrebné na splnenie priebežných cieľov alebo na zabezpečenie ich splnenia takto:

a) na rok 2022: ako sa stanovuje v prílohe Ia, a

b) od roku 2023: v súlade s odsekom 7.

7. Každá zmluvná strana s podzemnými zásobníkmi plynu predloží sekretariátu Energetického spoločenstva na rok 2023 a na nasledujúce roky do 15. septembra predchádzajúceho roka návrh trajektórie plnenia s priebežnými cieľmi na február, máj, júl a september vrátane technických informácií v súhrnnej forme pre podzemné zásobníky plynu na svojom území a priamo prepojené s jej trhovou oblasťou. Trajektória plnenia a priebežné ciele vychádzajú z priemernej miery naplnenia počas predchádzajúcich piatich rokov.

V prípade zmluvných strán, ktorých cieľ naplnenia sa zníži na 35 % ich priemernej ročnej spotreby plynu podľa odseku 2, sa priebežné ciele trajektórie plnenia náležitým spôsobom znížia.

Na základe technických informácií poskytnutých každou zmluvnou stranou a s prihliadnutím na posúdenie koordinačnej skupiny pre bezpečnosť dodávok prijme sekretariát Energetického spoločenstva rozhodnutie, v ktorom stanoví trajektóriu plnenia pre každú zmluvnú stranu. Uvedené rozhodnutie sa prijme do 15. novembra predchádzajúceho roka, keď to je nevyhnutné, a aj vtedy, ak zmluvná strana predložila aktualizovaný návrh trajektórie plnenia. Rozhodnutie bude založené na posúdení celkovej situácie v oblasti bezpečnosti dodávok plynu a vývoja dopytu po plyne a jeho ponuky v Energetickom spoločenstve a u zmluvných strán a stanovuje sa tak, aby sa zaistila bezpečnosť dodávok plynu a zároveň sa zabránilo zbytočnému zaťaženiu zmluvných strán, účastníkov trhu s plynom, prevádzkovateľov zásobníkov alebo odberateľov a bez neprimeraného narušenia hospodárskej súťaže medzi prevádzkovateľmi zásobníkov nachádzajúcich sa na území susedných zmluvných strán a/alebo v susedných členských štátoch.

8. Ak v danom roku zmluvná strana nie je schopná do 1. novembra splniť svoj cieľ naplnenia z dôvodu špecifických technických vlastností jedného alebo viacerých podzemných zásobníkov plynu na svojom území, ako je napríklad výnimočne nízky vtlačný výkon, tejto zmluvnej strane sa umožní splniť jej cieľ naplnenia do 1. decembra. Zmluvná strana o tom informuje sekretariát Energetického spoločenstva do 1. novembra a uvedie dôvody omeškania.

9. Cieľ naplnenia neplatí, ak jedna alebo viac zmluvných strán s podzemnými zásobníkmi plynu vyhlásili vnútroštátny stav núdze v zmysle článku 11.

10. Príslušný orgán každej zmluvnej strany nepretržite monitoruje dodržiavanie trajektórie plnenia a pravidelne podáva správy koordinačnej skupine pre bezpečnosť dodávok. Ak je úroveň naplnenia u danej zmluvnej strany o viac ako päť percentuálnych bodov nižšia ako úroveň trajektórie plnenia, príslušný orgán bezodkladne prijme účinné opatrenia na zvýšenie tejto úrovne. Zmluvné strany informujú sekretariát Energetického spoločenstva a koordinačnú skupinu pre bezpečnosť dodávok o prijatých opatreniach.

11. V prípade podstatnej a trvalej odchýlky zmluvnej strany od trajektórie plnenia, ktorá ohrozuje dosiahnutie cieľa naplnenia, alebo v prípade odchýlky od cieľa naplnenia sekretariát Energetického spoločenstva po konzultácii s koordinačnou skupinou pre bezpečnosť dodávok a dotknutou zmluvnou stranou vydá danej zmluvnej strane alebo ostatným zmluvným stranám odporúčanie týkajúce sa opatrení, ktoré sa majú ihneď prijať.

Ak sa odchýlka do jedného mesiaca od prijatia odporúčania sekretariátu Energetického spoločenstva výrazne nezníži, sekretariát po konzultácii s koordinačnou skupinou pre bezpečnosť dodávok a dotknutou zmluvnou stranou prijme ako krajné opatrenie rozhodnutie, ktorým stanoví pre dotknutú zmluvnú stranu povinnosť, aby prijala opatrenia, ktorými sa účinne odstráni odchýlka, prípadne vrátane jedného alebo viacerých opatrení uvedených v článku 6b ods. 1 alebo akéhokoľvek iného opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľa naplnenia podľa tohto článku.

Sekretariát Energetického spoločenstva pri rozhodovaní o tom, ktoré opatrenia prijať podľa druhého pododseku, zohľadní osobitnú situáciu dotknutej zmluvnej strany, napríklad veľkosť podzemných zásobníkov plynu vo vzťahu k domácej spotrebe plynu, význam podzemných zásobníkov plynu pre bezpečnosť dodávok plynu v regióne a akékoľvek existujúce zásobníky LNG.

Vo všetkých opatreniach, ktoré sekretariát Energetického spoločenstva prijme na odstránenie odchýlok od trajektórie plnenia alebo cieľa naplnenia na rok 2022, sa zohľadní krátky časový rámec na vykonanie tohto článku na vnútroštátnej úrovni, ktorý mohol prispieť k odchýlke od trajektórie plnenia alebo cieľa naplnenia na rok 2022.

Sekretariát Energetického spoločenstva zabezpečí, aby opatrenia prijaté podľa tohto odseku:

a) neprekračovali rámec toho, čo je potrebné na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu;

b) nezaťažovali neprimerane zmluvné strany, účastníkov trhu s plynom, prevádzkovateľov zásobníkov alebo odberateľov.

Článok 6b

Vykonávanie cieľov naplnenia

1. Zmluvné strany prijmú všetky potrebné opatrenia vrátane poskytnutia finančných stimulov alebo náhrady pre účastníkov trhu, aby zabezpečili dosiahnutie povinných cieľov naplnenia stanovených podľa článku 6a. Ak je to možné, zmluvné strany pri zabezpečovaní plnenia cieľov naplnenia uprednostňujú trhové opatrenia.

Pokiaľ ktorékoľvek z opatrení stanovených v tomto článku patrí medzi povinnosti a právomoci vnútroštátneho regulačného orgánu podľa článku 41 smernice 2009/73/ES, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2011/02/MC-EnC, za prijatie týchto opatrení sú zodpovedné vnútroštátne regulačné orgány.

Opatrenia prijaté podľa tohto odseku môžu zahŕňať najmä:

a) požiadavku, aby dodávatelia plynu uskladňovali minimálne objemy plynu v zásobníkoch vrátane podzemných zásobníkov plynu a/alebo zásobníkov LNG, pričom tieto objemy sa určia na základe množstva plynu dodaného dodávateľmi plynu chráneným odberateľom;

b) požiadavku na prevádzkovateľov zásobníkov, aby svoje kapacity tendrovali účastníkom trhu;

c) požiadavku, aby prevádzkovatelia prepravnej siete alebo subjekty určené zmluvnou stranou nakupovali vyvažovacie zásoby a hospodárili s nimi výlučne na účely vykonávania svojich funkcií prevádzkovateľov prepravnej siete a ak je to potrebné, uloženie povinnosti iným určeným subjektom na účely zaistenia bezpečnosti dodávok plynu v prípade stavu núdze v zmysle článku 11 ods. 1 písm. c);

d) používanie koordinovaných nástrojov, ako sú platformy na nákup LNG, s inými zmluvnými stranami s cieľom maximalizovať využívanie LNG a obmedziť infraštruktúrne a regulačné prekážky spoločného využívania LNG na napĺňanie podzemných zásobníkov plynu;

e) používanie dobrovoľných mechanizmov spoločného obstarávania zemného plynu;

f) poskytovanie finančných stimulov účastníkom trhu vrátane prevádzkovateľov zásobníkov, ako sú rozdielové zmluvy alebo poskytovanie náhrady účastníkom trhu za výpadok príjmov alebo náklady, ktoré im vznikli v dôsledku povinností účastníkov trhu vrátane prevádzkovateľov zásobníkov a ktoré nemožno pokryť príjmami;

g) požiadavku, aby držitelia uskladňovacej kapacity využívali alebo uvoľňovali nevyužité rezervované kapacity, zatiaľ čo držiteľ uskladňovacej kapacity, ktorý nevyužíva túto kapacitu, je stále povinný zaplatiť dohodnutú cenu za celé obdobie platnosti zmluvy o uskladňovaní;

h) prijatie účinných nástrojov na nákup strategických zásob a hospodárenie s nimi zo strany verejných alebo súkromných subjektov, za predpokladu, že takéto nástroje nenarúšajú hospodársku súťaž alebo riadne fungovanie vnútorného trhu;

i) vymenovanie špecializovaného subjektu, ktorý bude poverený úlohou splniť cieľ naplnenia v prípade, že by sa inak cieľ naplnenia nepodarilo splniť;

j) poskytnutie zľavy z taríf za uskladňovanie;

k) výber príjmov potrebných na vymáhanie kapitálových a prevádzkových výdavkov súvisiacich s regulovanými zásobníkmi, ako sú tarify za uskladňovanie a osobitný poplatok začlenený do prepravných taríf, a to len z výstupných bodov ku koncovým odberateľom nachádzajúcim sa na území tých istých zmluvných strán za predpokladu, že vybraté príjmy z taríf nie sú vyššie ako povolené príjmy.

2. Opatrenia prijaté zmluvnými stranami podľa odseku 1 sa obmedzujú na to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie trajektórií plnenia a cieľov naplnenia. Musia byť presne vymedzené, transparentné, primerané, nediskriminačné a overiteľné. Nesmú neprimerane narúšať hospodársku súťaž ani riadne fungovanie vnútorného trhu s plynom ani ohroziť bezpečnosť dodávok plynu iných zmluvných strán alebo Energetického spoločenstva.

3. Zmluvné strany prijmú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie efektívneho využívania existujúcej infraštruktúry na národnej a regionálnej úrovni v prospech bezpečnosti dodávok plynu. Uvedené opatrenia nesmú za žiadnych okolností blokovať ani obmedzovať cezhraničné využívanie zásobníkov alebo zariadení LNG a nesmú obmedzovať cezhraničné prepravné kapacity pridelené v súlade s nariadením Komisie (EÚ) 2017/459, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím stálej skupiny na vysokej úrovni 2018/06/PHLG-EnC.

4. Pri prijímaní opatrení podľa tohto článku zmluvné strany uplatňujú zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti, pričom stále dosahujú ciele svojich príslušných opatrení v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999, v znení upravenom a prijatom rozhodnutiami ministerskej rady 2021/14/MC-EnC.

Článok 6c

Dohody o uskladňovaní a mechanizmus rozdelenia zaťaženia

1. Zmluvná strana bez podzemných zásobníkov plynu zabezpečí, aby účastníci trhu na území uvedenej zmluvnej strany mali uzavreté dohody s prevádzkovateľmi podzemných zásobníkov plynu alebo inými účastníkmi trhu na území zmluvných strán a/alebo v členských štátoch s podzemnými zásobníkmi plynu. Uvedenými dohodami sa do 1. novembra zabezpečí využitie objemov zásobníkov zodpovedajúcich aspoň 15 % priemernej ročnej spotreby plynu zmluvnej strany bez podzemných zásobníkov plynu za predchádzajúcich päť rokov. Ak však cezhraničná prepravná kapacita alebo iné technické obmedzenia neumožňujú zmluvnej strane bez podzemných zásobníkov plynu plné využitie 15 % objemu týchto zásobníkov, uvedená zmluvná strana uskladní len technicky možné objemy.

Ak technické obmedzenia neumožňujú splniť zmluvnej strane povinnosť uvedenú v prvom pododseku a uvedená zmluvná strana má povinnosť uskladňovať iné palivá ako náhradu plynu, povinnosť uvedenú v prvom pododseku možno výnimočne splniť rovnocennou povinnosťou uskladňovať iné palivá ako plyn. Technické obmedzenia a rovnocennosť opatrenia preukáže dotknutá zmluvná strana.

2. Odchylne od odseku 1 môže zmluvná strana bez podzemných zásobníkov plynu spoločne s jednou(-ým) alebo viacerými zmluvnými stranami a/alebo členskými štátmi s podzemnými zásobníkmi plynu vytvoriť mechanizmus rozdelenia zaťaženia (mechanizmus rozdelenia zaťaženia).

Mechanizmus rozdelenia zaťaženia musí vychádzať z relevantných údajov z najnovšieho posúdenia rizika podľa článku 7 a musia sa v ňom zohľadniť všetky tieto parametre:

a) náklady finančnej podpory na dosiahnutie cieľa naplnenia, s výnimkou nákladov na splnenie akýchkoľvek povinností týkajúcich sa strategických zásob;

b) objemy plynu potrebné na uspokojenie dopytu chránených odberateľov v súlade s článkom 6 ods. 1;

c) technické obmedzenia vrátane dostupnej podzemnej uskladňovacej kapacity, technickej cezhraničnej prepravnej kapacity a ťažobného výkonu.

Zmluvné strany informujú sekretariát Energetického spoločenstva a koordinačnú skupinu pre bezpečnosť dodávok o mechanizme rozdelenia zaťaženia do ... [dva mesiace odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia]. Ak sa v uvedenej lehote nedospeje k dohode o mechanizme rozdelenia zaťaženia, zmluvné strany bez podzemných zásobníkov plynu preukážu, že spĺňajú odsek 1 a náležite o tom informujú sekretariát Energetického spoločenstva a koordinačnú skupinu pre bezpečnosť dodávok.

3. <…>

4. Zmluvné strany bez podzemných zásobníkov plynu môžu účastníkom trhu alebo prípadne prevádzkovateľom prepravných sietí poskytnúť stimuly alebo finančnú náhradu za výpadok príjmov alebo za náklady, ktoré im vznikli v dôsledku splnenia ich povinností uskladnenia podľa tohto článku, ak takýto nedostatok alebo takéto náklady nie je možné pokryť príjmami, aby sa zabezpečilo splnenie ich povinnosti uskladňovať plyn na území iných zmluvných strán a/alebo v iných členských štátoch podľa odseku 1 alebo vykonávanie mechanizmu rozdelenia zaťaženia. Ak sú stimuly alebo finančná náhrada financované prostredníctvom poplatku, uvedený poplatok sa neuplatňuje na cezhraničné prepojovacie body.

5. Bez ohľadu na odsek 1, ak zmluvná strana má podzemné zásobníky plynu, ktoré sa nachádzajú na jej území, a súhrnná kapacita uvedených zariadení je väčšia ako ročná spotreba plynu danej zmluvnej strany, zmluvné strany bez podzemných zásobníkov plynu, ktoré majú prístup k uvedeným zásobníkom buď:

a) zabezpečia, aby do 1. novembra objemy v zásobníkoch zodpovedali aspoň priemernému využitiu uskladňovacej kapacity za predchádzajúcich päť rokov, určenej okrem iného s prihliadnutím na toky počas ťažobnej sezóny za predchádzajúcich päť rokov z území zmluvných strán, v ktorých sa zásobníky nachádzajú; alebo

b) preukážu, že uskladňovacia kapacita zodpovedajúca objemu, na ktorý sa vzťahuje povinnosť podľa písmena a), bola rezervovaná.

Ak zmluvná strana bez podzemných zásobníkov plynu vie preukázať, že uskladňovacia kapacita zodpovedajúca objemu, na ktorý sa vzťahuje povinnosť podľa písmena a) prvého pododseku, bola rezervovaná, uplatní sa odsek 1.

Povinnosť podľa tohto odseku je obmedzená na 15 % priemernej ročnej spotreby plynu za predchádzajúcich päť rokov na území dotknutej zmluvnej strany.

6. <…>

Článok 6d

Monitorovanie a presadzovanie

1. Prevádzkovatelia zásobníkov vykazujú úroveň naplnenia príslušnému orgánu na území každej zmluvnej strany, na ktorom sa nachádzajú dotknuté podzemné zásobníky plynu a v uplatniteľných prípadoch subjektu určenému danou zmluvnou stranou (ďalej len „určený subjekt“):

a) na rok 2022: v každom z priebežných cieľov stanovených v prílohe Ia; a

b) od roku 2023: stanovenú v článku 6a ods. 4.

2. Príslušný orgán a v uplatniteľných prípadoch určený subjekt každej zmluvnej strany monitorujú úrovne naplnenia podzemných zásobníkov plynu na svojom území na konci každého mesiaca a výsledky bezodkladne nahlasujú sekretariátu Energetického spoločenstva.

Sekretariát Energetického spoločenstva môže v náležitých prípadoch vyzvať regulačnú radu Energetického spoločenstva, aby pomohla pri takomto monitorovaní.

3. Na základe informácií poskytnutých príslušným orgánom a v uplatniteľných prípadoch určeným subjektom každej zmluvnej strany sekretariát Energetického spoločenstva pravidelne podáva správu koordinačnej skupine pre bezpečnosť dodávok.

4. Koordinačná skupina pre bezpečnosť dodávok pomáha sekretariátu Energetického spoločenstva pri monitorovaní trajektórií plnenia a cieľov naplnenia a vypracúva usmernenia pre sekretariát Energetického spoločenstva o primeraných opatreniach na zabezpečenie súladu v prípade, že sa zmluvné strany odchýlia od trajektórií plnenia alebo nespĺňajú ciele naplnenia.

5. Zmluvné strany prijmú potrebné opatrenia na splnenie trajektórií plnenia a cieľov naplnenia a na presadzovanie povinností uskladňovania, ktoré sú pre účastníkov trhu potrebné na ich dosiahnutie, a to aj uložením dostatočne odrádzajúcich sankcií a pokút týmto účastníkom trhu.

Zmluvné strany bezodkladne informujú sekretariát Energetického spoločenstva o opatreniach na presadzovanie prijatých podľa tohto odseku.

6. V prípade výmeny citlivých obchodných informácií môže sekretariát Energetického spoločenstva zvolávať zasadnutia koordinačnej skupiny pre bezpečnosť dodávok, na ktorých sa môžu zúčastniť výlučne zmluvné strany a sekretariát Energetického spoločenstva.

7. Výmena všetkých informácií je obmedzená na to, čo je nevyhnutné na účely monitorovania súladu s týmto nariadením.

Sekretariát Energetického spoločenstva, vnútroštátne regulačné orgány a zmluvné strany musia zachovať dôvernosť citlivých obchodných informácií prijatých na účely plnenia ich povinností.“

3. Článok 7 sa upravuje takto:

a) v odseku 4 sa dopĺňa toto písmeno:

„g) zohľadnením scenárov dlhodobého prerušenia dodávok z jedného zdroja.“;

b) v odseku 5 na konci druhej vety „Vnútroštátne posúdenia rizika sa vypracúvajú v súlade s príslušným vzorom uvedeným v prílohe V. Zmluvné strany môžu podľa potreby doplniť dodatočné informácie,“ sa dopĺňa tento text:

„ako napríklad celoúnijnú simuláciu scenárov prerušenia dodávok plynu a infraštruktúry ENTSOG vykonanú v súlade s odsekom 1.“

4. Vkladá sa tento článok:

„*Článok 17a*

Podávanie správ

1. Sekretariát Energetického spoločenstva do 1. júna 2023 a potom každoročne predloží ministerskej rade správy, ktoré obsahujú:

a) prehľad opatrení prijatých zmluvnými stranami na splnenie povinností týkajúcich sa uskladňovania;

b) prehľad času potrebného na certifikačný postup stanovený v článku 3a nariadenia (ES) č. 715/2009, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2011/02/MC-EnC;

c) prehľad opatrení požadovaných sekretariátom Energetického spoločenstva na zabezpečenie súladu s trajektóriami plnenia a cieľmi naplnenia;

d) analýzu potenciálnych účinkov tohto nariadenia na ceny plynu a potenciálne úspory plynu v súvislosti s článkom 6b ods. 4.“

5. V článku 20 sa dopĺňa tento odsek:

„4. Články 6a až 6d sa neuplatňujú na Čiernu Horu, Kosovo* alebo Gruzínsko, pokiaľ nie sú priamo prepojené s prepojenou plynárenskou sieťou ktorejkoľvek inej zmluvnej strany.“

6. V článku 22 sa dopĺňa tento odsek:

„Článok 2 body 27 až 31, články 6a až 6d, článok 17a, článok 20 ods. 4 a príloha Ia sa uplatňujú do 31. decembra 2025.“

7. Vkladá sa táto príloha:

„PRÍLOHA Ia (*):

Trajektórie plnenia s priebežnými cieľmi a cieľ naplnenia na rok 2022 pre zmluvné strany s podzemnými zásobníkmi plynu

Zmluvná strana	Priebežný cieľ 1. septembra	Priebežný cieľ 1. októbra	Priebežný cieľ 1. novembra
RS	60%	70%	80%
UA	60%	70%	80%

(*) Táto príloha podlieha pomerným povinnostiam každej zmluvnej strany podľa tohto nariadenia, a najmä podľa článkov 6a, 6b a 6c.
V prípade zmluvných strán, na ktoré sa vzťahuje článok 6a ods. 2, sa pomerný priebežný cieľ vypočíta vynásobením hodnoty uvedenej v tabuľke limitom 35 % a vydelením výsledku 80 %-ami.“

Článok 4

Osobitné úpravy nariadenia (ES) č. 715/2009 v znení upravenom a prijatom v Energetickom spoločenstve

Nariadenie (ES) č. 715/2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1775/2005, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2011/02/MC-EnC zo 6. októbra 2011 a v znení upravenom rozhodnutím stálej skupiny na vysokej úrovni č. 2018/01/PHLG-EnC z 12. januára 2018, sa upravuje takto:

1. Vkladá sa tento článok:

„*Článok 3a*

Certifikácia prevádzkovateľov zásobníkov

1. Zmluvné strany zabezpečia, aby bol každý prevádzkovateľ zásobníkov vrátane akéhokoľvek prevádzkovateľa zásobníkov kontrolovaného prevádzkovateľom prepravných sietí certifikovaný v súlade s postupom stanoveným v tomto článku, a to vnútroštátnym regulačným orgánom alebo iným príslušným orgánom určeným dotknutou zmluvnou stranou podľa článku 3 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2021/15/MC-EnC (ďalej v každom prípade len „certifikačný orgán“).

Tento článok sa vzťahuje aj na prevádzkovateľov zásobníkov kontrolovaných prevádzkovateľmi prepravných sietí, ktorí už boli certifikovaní podľa pravidiel oddelenia uvedených v článkoch 9, 10 a 11 smernice 2009/73/ES, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2011/02/MC-EnC.

2. Certifikačný orgán vydá návrh rozhodnutia o certifikácii, pokiaľ ide o prevádzkovateľov zásobníkov, ktorí prevádzkujú podzemné zásobníky plynu s kapacitou nad 3,5 TWh, v prípade ktorých celkový objem v zásobníkoch, bez ohľadu na počet prevádzkovateľov, bol k 31. marcu 2021 a 31. marca 2022 naplnený na úrovni v priemere nižšej ako 30 % ich maximálnej kapacity do ... [150 pracovných dní od dňa nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia] alebo do 150 pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 9.

V prípade prevádzkovateľov zásobníkov uvedených v prvom pododseku certifikačný orgán vynaloží maximálne úsilie na vydanie návrhu rozhodnutia o certifikácii do 1. januára 2023.

V prípade všetkých ostatných prevádzkovateľov zásobníkov certifikačný orgán vydá návrh rozhodnutia o certifikácii do ... [18 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia] alebo do 18 mesiacov odo dňa doručenia oznámenia podľa odsekov 8 alebo 9.

3. Pri posudzovaní rizika pre bezpečnosť dodávok energie certifikačný orgán zohľadní akékoľvek riziko pre bezpečnosť dodávok plynu na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni Energetického spoločenstva, ako aj akékoľvek zmiernenie takéhoto rizika, ktoré vyplýva okrem iného z:

a) vlastníctva, dodávky alebo iných obchodných vzťahov, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť motiváciu a schopnosť prevádzkovateľa zásobníka naplniť podzemný zásobník plynu;

b) práv a povinností Energetického spoločenstva vo vzťahu k tretej krajine, ktoré vyplývajú z medzinárodného práva;

c) práv a povinností dotknutých zmluvných strán vo vzťahu k tretej krajine, ktoré vyplývajú z dohôd, ktoré dotknuté zmluvné strany uzavreli s jednou alebo viacerými tretími krajinami, pokiaľ sú tieto dohody v súlade s právom Energetického spoločenstva alebo

d) akýchkoľvek iných osobitných skutočností a okolností prípadu.

4. Ak certifikačný orgán dospeje k záveru, že osoba, ktorá priamo alebo nepriamo kontroluje prevádzkovateľa zásobníka alebo uplatňuje akékoľvek právo vo vzťahu k tomuto prevádzkovateľovi v zmysle článku 9 smernice 2009/73/ES, v znení upravenom a prijatom rozhodnutím ministerskej rady 2011/02/MC-EnC, by mohla ohroziť bezpečnosť dodávok energie alebo základné bezpečnostné záujmy Energetického spoločenstva alebo ktorejkoľvek zmluvnej strany, certifikačný orgán certifikáciu zamietne. Certifikačný orgán môže namiesto toho vydať rozhodnutie o certifikácii za podmienok, ktoré zabezpečia, aby sa dostatočne zmiernili všetky riziká, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť naplnenie podzemných zásobníkov plynu, a za predpokladu, že uskutočniteľnosť podmienok možno v plnej miere zabezpečiť účinným vykonávaním a monitorovaním. Takéto podmienky môžu zahŕňať najmä požiadavku, aby vlastník zásobníka alebo prevádzkovateľ zásobníka previedol riadenie zásobníkov.

5. Ak certifikačný orgán dospeje k záveru, že riziká spojené s bezpečnosťou dodávok plynu nemožno odstrániť pomocou podmienok podľa odseku 4, a to ani požiadavkou, aby vlastník zásobníka alebo prevádzkovateľ zásobníka previedol riadenie zásobníkov, a preto zamietne certifikáciu, musí:

a) stanoviť povinnosť vlastníka zásobníka alebo prevádzkovateľa zásobníka alebo akejkoľvek osoby, o ktorých sa domnieva, že by mohli ohroziť bezpečnosť dodávok energie alebo základné bezpečnostné záujmy Energetického spoločenstva alebo ktorejkoľvek zmluvnej strany, aby sa vzdali podielu alebo práv, ktoré majú vo vzťahu k vlastníctvu zásobníka alebo k vlastníctvu prevádzkovateľa zásobníka, a stanoviť v tomto ohľade príslušnú lehotu;

b) v náležitých prípadoch nariadiť predbežné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby takáto osoba nemohla vykonávať žiadnu kontrolu alebo právo vo vzťahu k tomuto vlastníkovi zásobníka alebo prevádzkovateľovi zásobníka až do vzdania sa podielu alebo práv a

c) stanoviť vhodné kompenzačné opatrenia v súlade s vnútroštátnym právom.

6. Certifikačný orgán bezodkladne oznámi svoj návrh rozhodnutia o certifikácii sekretariátu Energetického spoločenstva spolu so všetkými relevantnými informáciami.

Sekretariát Energetického spoločenstva do 25 pracovných dní po takomto oznámení doručí záväzné stanovisko k návrhu rozhodnutia o certifikácii certifikačnému orgánu. Certifikačný orgán postupuje v súlade so stanoviskom sekretariátu Energetického spoločenstva.

7. Certifikačný orgán vydá rozhodnutie o certifikácii do 25 pracovných dní od doručenia stanoviska sekretariátu Energetického spoločenstva.

8. Pred uvedením novovybudovaného podzemného zásobníka plynu do prevádzky musí byť prevádzkovateľ zásobníkov certifikovaný v súlade s odsekmi 1 až 7. Prevádzkovateľ zásobníkov oznámi certifikačnému orgánu svoj zámer uviesť daný podzemný zásobník plynu do prevádzky.

9. Prevádzkovatelia zásobníkov oznamujú certifikačnému orgánu každú plánovanú transakciu, ktorá by si vyžadovala opätovné posúdenie ich súladu s požiadavkami na certifikáciu stanovenými v odsekoch 1 až 4.

10. Certifikačné orgány monitorujú nepretržitý súlad prevádzkovateľov zásobníkov s certifikačnými požiadavkami stanovenými v odsekoch 1 až 4. S cieľom opätovného posúdenia súladu začnú certifikačný postup v prípade ktorejkoľvek z týchto situácií:

a) po doručení oznámenia od prevádzkovateľa zásobníkov podľa odseku 8 alebo 9;

b) z vlastnej iniciatívy, ak majú vedomosť o tom, že plánovaná zmena práv alebo vplyvu na prevádzkovateľa zásobníkov by mohla viesť k nesúladu s požiadavkami odsekov 1, 2 a 3;

c) na základe odôvodnenej žiadosti sekretariátu Energetického spoločenstva.

11. Zmluvné strany prijmú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie nepretržitej prevádzky podzemných zásobníkov plynu na svojich príslušných územiach. Uvedené podzemné zásobníky plynu môžu ukončiť prevádzku len v prípade, ak nie sú splnené technické a bezpečnostné požiadavky alebo, ak certifikačný orgán dospeje k záveru na základe posúdenia a s prihliadnutím na stanovisko sekretariátu Energetického spoločenstva, že ukončenie by neoslabilo bezpečnosť dodávok plynu na úrovni Energetického spoločenstva alebo na vnútroštátnej úrovni.

Ak sa ukončenie prevádzky nepovolí, v náležitých prípadoch sa prijmú vhodné kompenzačné opatrenia.

12. Sekretariát Energetického spoločenstva môže vydať usmernenia týkajúce sa uplatňovania tohto článku.

13. Tento článok sa neuplatňuje na časti zariadení LNG používané na uskladňovanie.“

2. V článku 13 sa dopĺňa tento odsek:

„3. Na kapacitné prepravné tarify a distribučné tarify na vstupných bodoch z podzemných zásobníkov plynu a zariadení LNG a výstupných bodoch do podzemných zásobníkov plynu a zariadení LNG môže vnútroštátny regulačný orgán uplatniť zľavu až do 100 %, pokiaľ a v rozsahu, v akom sa takýto zásobník, ktorý je pripojený k viac než jednej prepravnej alebo distribučnej sieti, nepoužíva na konkurovanie prepojovaciemu bodu.

Tento odsek sa uplatňuje do 31. decembra 2025.“.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti a adresáti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Toto rozhodnutie je určené zmluvným stranám a inštitúciám Energetického spoločenstva.

V 2022

Za ministerskú radu
predseda/predsedníčka